

POŽEMINIO VANDENS TELKINIŲ ŽVALGO JUBILIEJUS

Vincui Krikščiūnui – 80

Nors geologijos šaknys Lietuvoje šimtame-tės, tačiau kai kurios jos šakos–atžalos dar labai jaunos. Ne išimtis ir hidrogeologija. Todėl Lietuvos hidrogeologijos pionieriai tik dabar pradeda švęsti vis garbingesnius jubiliejus. Tarp jų – ir Vincas Krikščiūnas, kurį pelnytai galima pavadinti praktinės, taikomosios hidrogeologijos pionieriumi ir ne vieno hidrogeologo mokytoju.

Tarp jų – ir aš, 1962 metų ankstyvą rudenį atėjęs į Vilniaus hidrogeologijos ekspediciją (VHE), kur jau kiek daugiau nei metus vanden-tiekių tyrimo partijos vyriausiuoju hidrogeologu dirbo Jubiliasas. Visai neseniai ten jau buvo pradėję dirbti dabar visiems puikiai žinomi hidrogeologai Jonas Diliūnas, Algirdas Domaševičius, Zenonas Šonta ir kt., tačiau tik Vincas buvo „tik-ras“, t.y. diplomuotas hidrogeologas, be to, Maskvoje 1955 m. baigęs prestižinį Geologinės žvalgybos institutą. Maža to, jis jau buvo padir-bėjęs ir praktinį hidrogeologo darbą Sibire, Irkut-sko srityje, ir Lietuvoje, tada planuotos Jurbarko HES aikštelės žvalgyboje.

Jubiliaso studijos Maskvoje ir praktinių darbų patirtis labai pravertė VHE, tuo metu ką tik pradė-jusiai požeminio vandens paieškas ir žvalgybą vi-suose didžiuosiuose ir kai kuriuose mažesniuose Lietuvos miestuose. Mat mums, „žaliems hid-rogeologams“, teko skubiai mokytis iš jo ne tik lauko darbų metodikos, tų darbų dokumentaci-jos tvarkymo, rezultatų apdorojimo būdų, išteklių vertinimo metodikos, bet net ir rusiškos termino-logijos, nes visos mūsų ataskaitos buvo rašomos

rusų kalba, o stambiausios – dar ir ginamos Mask-voje. Vinco dėka visa tai vyko gana sparčiai, sklan-džiai ir davė gerus vaisius: per beveik 30 metų 45 šalies miestams buvo išžvalgyta beveik 100 van-denviečių, kurių patvirtinti geriamojo vandens iš-tekliai pasiekė beveik 2 mln. m³/d, o Lietuva tapo praktiškai vienintele šalimi Europoje, kurios gyven-tojai geria tik požeminį vandenį. Ir niekas, net ir labai norėdamas, niekada neištrins svaraus Jubi-liato indėlio į šį milžinišką darbą.

Proginėse publikacijose neišvengiamai ten-ka pasikartoti prisimenant ar primenant daug nusipelnusio žmogaus nuopelnus. Tačiau ne-manau, kad to daryti nereikia: mes labai jau greitai pamirštam net tai, ką skaitėme ar rašė-me prieš kelias dienas, o čia – sparčiai bėgan-tys metai ir net dešimtmečiai. Tad noriu dar kartą sau ir kitiems priminti, kad Jubiliasas pirmasis iš hidrogeologų, anot tų dienų terminologijos, „neatsitraukdamas nuo gamybos“ ne tik parašė disertaciją požeminio vandens išteklių dirb-tinio papildymo tema, praktiškai įdiegė šią me-todiką Tauragėje, kuri tuomet itin „duso“ be van-dens, bet ir tapo šios mokslo šakos vienu lyde-rių tuometinėje Sovietų Sąjungoje. Jo pavyzdžiu pasekė dar 8 VHE hidrogeologai.

Tačiau V. Krikščiūnas niekada nebuvo darbo-cholikas ar mokslo sausuolis: mus, jo mokinius, kolegas ir bendradarbius, stebino ir džiugino sub-tilus „šefo“ jumoras, mokėjimas derinti darbą su anuomet itin gausiomis šventėmis ir neretai „ga-lingais“ jų šventimais. Viliuosi, kad ne tik aš, bet ir mes visi, požeminio vandens žvalgai, dar neuž-miršom, anot anų laikų dainos, „...nei Tavo juoko, nei dainų“! Tikiuosi ir žinau, kad ir Tu neužmiršti mūsų, savo mokinių ir „žygio draugų“.

Mielas Vincai, jei pasižiūrėsi ano jubiliejaus ra-šinėlj „Geologijos akiračiuose“, tai pamatysi, kad mūsų linkėjimai – ilgiausių metų ir dar daug jubi-lijų – pildosi. Tad belieka palinkėti to paties...

Algirdas Klimas